

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM Olsztyńskie Stowarzyszenie ZPS + w OLSZTYNIE

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez wolontariuszy Olsztyńskiego Stowarzyszenia ZPS + w Olsztynie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Realizując cele Stowarzyszenia, wszyscy wolontariusze zobowiązani są działać w ramach obowiązującego prawa, celów statutowych i swoich kompetencji.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. **Wolontariusz** to osoba, która ma mocy stosownego oświadczenia została członkiem Olsztyńskiego Stowarzyszenia ZPS + w Olsztynie (dalej, ZPS+)
2. **Zarząd ZPS+** to organ prowadzący stowarzyszenia.
3. **Zespół Placówek Specjalnych w Olsztynie** [dalej ZPS] to szkoła mieszcząca się w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie [dalej WSSD].
4. **Nauczyciel** to osoba zatrudniona w ZPS.
5. **Asystent szpitalny** to asystent do spraw opieki społecznej WSSD.
6. **Pracownicy Szpitala** to każda osoba zatrudniona w WSSD.

7. **Koordynator** to osoba odpowiedzialna za wprowadzenie i monitorowanie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
8. **Dziecko** to pacjent WSSD.
9. **Opiekun** to osoba uprawniona do reprezentacji dziecka. Jest nią rodzic, opiekun prawny, opiekun faktyczny.
10. **Zgoda opiekuna** dziecka oznacza zgodę pisemną lub ustalenie ustne co najmniej jednego z opiekunów dziecka.
11. **Przez krzywdzenie** dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, zagrożenie dobra dziecka lub jego zaniedbywanie przez jakąkolwiek osobę. Krzywdzeniem dziecka jest:
 - a. **Przemoc fizyczna** to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu.
 - b. **Przemoc emocjonalna** to poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.
 - c. **Przemoc seksualna** to angażowanie dziecka w pewnego rodzaju aktywność związaną z wykorzystywaniem seksualnym przez osobę dorosłą, nastolatka do 18 r. ż. lub inne dziecko. Sprawca ma przewagę wiekową, fizyczną lub intelektualną nad swoją ofiarą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych podglądanie, ekshibicjonizm).
 - d. **Zaniedbywanie** to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.
16. **Instytucje zewnętrzne** to Sąd opiekuńczy, Prokuratura, Policja, Pogotowie Medyczne, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

17. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

18. **Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci** to wszelkie informacje związane z dzieckiem, rodziną, środowiskiem społecznym, mające wpływ na rozwój i bezpieczeństwo dziecka.

ROZDZIAŁ I

Zasady rekrutacji personelu

1. Zarząd ZPS + od kandydata na wolontariusza otrzymuje pisemną deklarację i informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

2. Zarząd ZPS+ na podstawie otrzymanych danych osobowych ma obowiązek sprawdzić kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym oraz w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych.

3. Kandydat posiadający obywatelstwo inne niż polskie przedkłada Zarządowi ZPS+ dokumenty, o których mowa w art. 21 pkt 1-9, Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. (Dz. U. 2016 poz. 862), (**zał. Nr 1 i 2**).

4. Kandydat będący nauczycielem ZPS, zostaje przyjęty do Stowarzyszenia z pominięciem pkt. 1, 2, 3. Zarząd ZPS+ w pisemnym oświadczeniu potwierdza fakt o niekaralności wolontariusza.

4. Wolontariusz ZPS+ dla zwiększenia bezpieczeństwa dzieci, podczas wykonywanych zadań na oddziałach szpitalnych, zobowiązany jest do noszenia identyfikatora.

ROZDZIAŁ II

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi

1. Wolontariusze ZPS+ posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci oraz potrafią rozpoznawać ich symptomy.

2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, wolontariusze podejmują rozmowę z opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują do szukania pomocy.

4. Zasady bezpiecznych relacji z dziećmi obowiązują wszystkich wolontariuszy.

5. Wolontariusz zachowuje określone zasady w pracy z dzieckiem, w szczególności:

a. Zachowuje cierpliwości i szacunek w komunikacji z dzieckiem, podkreślając zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nie, nie wymuszając zwierzeń na siłę, okazując zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy.

b. Reaguje i uwzględniania potrzeb w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych dziecka. Dostosowuje poziom komunikacji uwzględniając specjalne potrzeby i specyficzne trudności edukacyjne. Równy traktuje dzieci bez względu na płeć, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy i religijny.

c. Ustala reguły i zasad pracy w grupie, jasno określa wymagania i oczekiwania wobec dzieci, stanowczo reaguje na zachowania niepożądane.

d. Kontakt fizyczny z dzieckiem ogranicza się tylko do pomocy wykonywanej czynności w ramach prowadzonych zajęć w bezpośredniej pracy z dzieckiem i/lub za zgodą dziecka.

e. W trakcie wyjść z oddziału (wyjście do biblioteki, zajęcia, spotkania teatralne, patio szpitala) opiekę nad dziećmi sprawuje wolontariusz uzyskawszy zgodę personelu szpitalnego i opiekuna prawnego jeśli przebywa z dzieckiem w szpitalu.

f. Jeśli dziecko lub jego opiekun są osobami bliskimi wobec wolontariusza, zachowuje on poufność wszystkich informacji dotyczących innych podopiecznych.

g. Kontakt online z dzieckiem i jego opiekunem dopuszczalny jest tylko drogą służbową lub za pośrednictwem głównych mediów społecznościowych stowarzyszenia.

5. W relacji wolontariusz - dziecko, niedopuszczalne jest w szczególności:
- a. Stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej.
 - b. Zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie, poniżenie lub dręczenie w tym także za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
 - c. Faworyzowanie wybranych dzieci, ignorowanie potrzeb innych.
 - d. Zabronione jest utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) do potrzeb prywatnych pracownika.

ROZDZIAŁ III

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Jeżeli zachodzi podejrzenie krzywdzenia dziecka w środowisku rodzinnym lub podczas pobytu w szpitalu:

- a. Wolontariusz ZPS + mający podejrzenie krzywdzenia dziecka zobowiązany jest do zawiadomienia o zaistniałej sytuacji Zarząd ZPS+ lub koordynatora oraz sporządzenia notatki.
- b. Zarząd ZPS+ o zaistniałym podejrzeniu krzywdzenia dziecka informuje lekarza prowadzącego. Rozmowa z lekarzem odnotowuje się w stosownej dokumentacji.
- c. W sytuacji powzięcia informacji o zagrożeniu życia i bezpieczeństwa dziecka, wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu, Zarząd ZPS +/koordynator zawiadamia lekarza prowadzącego. Kontakt z lekarzem zarząd odnotowuje w stosownej dokumentacji.

2. Jeżeli zachodzi podejrzenie krzywdzenia dziecka przez wolontariusza :

- a. Każdy wolontariusz, mający podejrzenie krzywdzenia dziecka przez innego wolontariusza zobowiązany jest do zawiadomienia o zaistniałej

sytuacji Zarząd ZPS+/koordynatora i sporządzenia notatki z zaistniałej sytuacji.

b. Zarząd ZPS+ w trybie natychmiastowym odsuwa wolontariusza od czynności, przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z wolontariuszem, co do którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia dziecka

c. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, Zarząd ZPS+ obligatoryjnie powołuje Zespół Interwencyjny.

d. Zespół Interwencyjny, analizuje zdarzenie podejrzenia krzywdzenia dziecka przez wolontariusza a wyniki analizy, niezwłocznie po jej zakończeniu, przedstawia Zarządowi ZPS+.

e. Wobec wolontariusza, u którego podejrzenie krzywdzenia dziecka zostało potwierdzone, Zarząd ZPS+ podejmuje decyzje o usunięciu wolontariusza ze Stowarzyszenia i zawiadamia stosowne służby zewnętrzne.

f. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy na piśmie o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka.

3. Wolontariusz w związku z wykonywaniem zadań posiadający informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, jest zobowiązany do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

4. Protokoły ze spotkań Zespołów interwencyjnych, notatki opisujące podejrzenie krzywdzenia dziecka, notatki z rozmów wyjaśniających prowadzonych z opiekunami dziecka, dzieckiem, personelem, plany wsparcia dziecka przechowuje się w oddzielnym segregatorze nazwanym „Polityka ochrony dzieci” w Olsztyńskim Stowarzyszeniu ZPS+ w Olsztynie.

5. Zarząd i wolontariusze nie wszczynają procedury „Niebieskiej Karty”.

ROZDZIAŁ IV

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w ZPS+

1. Za dostęp do Internetu i ochronę przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci odpowiada wolontariusz realizujący zajęcia z użyciem tablic multimedialnych, tabletów czy smartfonów.
2. Odpowiedzialnym za administrowanie danymi osobowymi w Stowarzyszeniu jest Zarząd ZPS+.
3. W sytuacjach koniecznych zgoda opiekunów na utrwalenie wizerunku dziecka zostanie przyjęta na piśmie. Zgodę tę opiekun może wycofać ustnie lub na piśmie w każdym czasie.
5. Wolontariusze są zobowiązani do utrwalania wydarzeń i wykonywanych zadań a nie wizerunków dzieci.
7. W sytuacjach, w których opiekunowie lub widzowie wydarzeń, zadań, projektów i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, należy pamiętać o tym, że:
 - a. **Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich opiekunów.**
 - b. **Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę.**

8. Przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba chcąc zarejestrować organizowane przez Stowarzyszenie wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Zarządu ZPS+.
9. Stowarzyszenie nie posiada nośników analogowych i elektronicznych zawierające zdjęcia i nagrania.

ROZDZIAŁ V

Wdrażanie i monitorowanie standardów

1. Odpowiedzialnym za Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem ich wdrażanie i monitorowanie jest Zarząd ZPS+.
2. Zarząd ZPS + raz na 12 miesięcy, przeprowadza ankietę monitorującą poziom realizacji standardów.
4. Wolontariusze podczas prowadzonej ankiety mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Polityki.
5. Zarząd ZPS+ dokonujący analizy ankiet, sporządza na jej podstawie raport, który zostaje przedstawiony wolontariuszom.

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.....
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu, opiekunów, dzieci przez umieszczeniu tekstu na stronie internetowej ZPS: www.zps.olsztyn.eu-Standardy.
3. Wszelkie pytania dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem należy kierować do Zarządu ZPS+.

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
2. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.).
3. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz 737)).
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359).
5. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
6. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, 606).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1424).
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.); art. 23 i 24.
11. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).
12. Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).
13. Ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1709).
14. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249); art.12 i 12 a.

15. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375); art. 304.
16. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
17. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 81).
18. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
19. Statut Olsztyńskiego Stowarzyszenia ZPS+ w Olsztynie.

.....

.....

miejsce i data

Załącznik nr 1

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,

nr PESEL...../nr paszportu.....

oświadczam, że w państwie nie jest prowadzony rejestr karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego. Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

Podpis

Olsztyn, dnia.....

Zał. Nr 2**OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA**

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.

2.

3.....

Oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/ informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

Podpis

